

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

**Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМ. Л.Н. ГУМИЛЕВА
L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY**

**А.С. ПУШКИН АТЫНДАҒЫ ЛЕНИНГРАД МЕМЛЕКЕТТІК УНИВЕРСИТЕТІ
ЛЕНИНГРАДСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМ. А.С.ПУШКИНА
A.S. PUSHKIN LENINGRAD STATE UNIVERSITY**

**РЕСЕЙ ХАЛЫҚ ШАРУАШЫЛЫҒЫ ЖӘНЕ МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУ АКАДЕМИЯСЫ
МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУ ЖӘНЕ МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТ ИНСТИТУТЫ
РОССИЙСКАЯ АКАДЕМИЯ НАРОДНОГО ХОЗЯЙСТВА И ГОСУДАРСТВЕННОЙ СЛУЖБЫ
ИНСТИТУТ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ И ГОСУДАРСТВЕННОЙ СЛУЖБЫ
THE RUSSIAN PRESIDENTIAL ACADEMY OF NATIONAL ECONOMY AND PUBLIC ADMINISTRATION
INSTITUTE OF PUBLIC ADMINISTRATION AND CIVIL SERVICE**

**ПРОФЕССОР Г.Ж. МЕНЛИБЕКОВАНЫҢ 60 ЖЫЛДЫҒЫНА АРНАЛҒАН
«ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ ТҰЛҒА МЕН ҚОҒАМНЫҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ДАЙЫНДЫҒЫН ДАМУТУДЫҢ
МӘСЕЛЕЛЕРІ МЕН ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ»
халықаралық ғылыми-практикалық конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ
2 қараша, 2022 жыл**

**МАТЕРИАЛЫ
международной научно-практической конференции
«ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ ГОТОВНОСТИ СОВРЕМЕННОЙ ЛИЧНОСТИ
И ОБЩЕСТВА», ПОСВЯЩЕННОЙ 60-ЛЕТИЮ ПРОФЕССОРА МЕНЛИБЕКОВОЙ Г.Ж.
2 ноября 2022 года**

**The proceedings of the annual international scientific-practical conference
'PROBLEMS AND PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF PSYCHOLOGICAL READINESS OF THE MODERN
INDIVIDUAL AND SOCIETY' DEDICATED TO THE 60TH ANNIVERSARY OF THE PROFESSOR G.ZH. MENLIBEKOVA
November 2, 2022**

АСТАНА

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

**Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМ. Л.Н. ГУМИЛЕВА
L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY**

**А.С. ПУШКИН АТЫНДАҒЫ ЛЕНИНГРАД МЕМЛЕКЕТТІК УНИВЕРСИТЕТІ
ЛЕНИНГРАДСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМ. А.С.ПУШКИНА
A.S. PUSHKIN LENINGRAD STATE UNIVERSITY**

**РЕСЕЙ ХАЛЫҚ ШАРУАШЫЛЫҒЫ ЖӘНЕ МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУ АКАДЕМИЯСЫ
МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУ ЖӘНЕ МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТ ИНСТИТУТЫ
РОССИЙСКАЯ АКАДЕМИЯ НАРОДНОГО ХОЗЯЙСТВА И ГОСУДАРСТВЕННОЙ СЛУЖБЫ
ИНСТИТУТ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ И ГОСУДАРСТВЕННОЙ СЛУЖБЫ
THE RUSSIAN PRESIDENTIAL ACADEMY OF NATIONAL ECONOMY AND PUBLIC
ADMINISTRATION
INSTITUTE OF PUBLIC ADMINISTRATION AND CIVIL SERVICE**

**ПРОФЕССОР Г.Ж. МЕНЛИБЕКОВАНЫҢ 60 ЖЫЛДЫҒЫНА АРНАЛҒАН
«ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ ТҮЛҒА МЕН ҚОҒАМНЫҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ДАЙЫНДЫҒЫН
ДАМУДЫҢ МӘСЕЛЕЛЕРІ МЕН ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ»
халықаралық ғылыми-практикалық конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ
2 қараша, 2022 жыл**

**МАТЕРИАЛЫ
международной научно-практической конференции
«ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ ГОТОВНОСТИ
СОВРЕМЕННОЙ ЛИЧНОСТИ И ОБЩЕСТВА», ПОСВЯЩЕННОЙ 60-ЛЕТИЮ ПРОФЕССОРА
МЕНЛИБЕКОВОЙ Г.Ж.
2 ноября 2022 года**

**The proceedings of the annual international scientific -practical conference
‘PROBLEMS AND PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF PSYCHOLOGICAL READINESS OF
THE MODERN INDIVIDUAL AND SOCIETY’ DEDICATED TO THE 60TH ANNIVERSARY OF THE
PROFESSOR G.ZH. MENLIBEKOVA
November 2, 2022**

Астана

бөлу. Бұл толерантты мінез-құлық деңгейі, оны келесі белгілермен сипаттауға болады: байланысқа бейімділік, ізгілік, мазасыздықтың болмауы, іс-әрекеттің ұтқырлығы, шыдамдылық, сенімділік, әлеуметтік белсенділік.

Қамқорлық күтуді білдіреді және бұл қамқорлық қамқоршының қадір-қасиетін қорламайды. Өзара әрекеттесудің бұл түрі екі тарап бір-бірін қабылдап, бір-біріне шыдамды болған кезде ғана мүмкін болады. Толерантты қарым-қатынастың бұл деңгейі келесі белгілермен сипатталады – эмоционалды тұрақтылық, эмпатияның жоғары деңгейі, экстраверттылық, әлеуметтік белсенділік, көмекке келу мүмкіндігі.

Осылайша, толеранттылық этикалық-құқықтық негіз болып қана қоймай, инклюзивті білім берудің негізгі этикалық қағидаттарын іске асырудың міндетті шарты мен құралы ретінде де әрекет етеді.

Бүгінгі таңда сапалы білім тек жеке тұлға үшін ғана емес, жалпы қоғам үшін де пайдалы. Өйткені, елді жоғары білікті бірліктермен қамтамасыз ету еңбек өнімділігінің артуына, жаңа технологияларды енгізуге, әлеуметтік дамуда алдыңғы қатарға шығуға алып келеді.

Қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Толеранттылық қағидаттарының декларациясы. 1995 жылғы 16 қарашадағы ЮНЕСКО Бас конференциясының 5.61 қарарымен бекітілген.
2. Бала құқықтары туралы конвенция. (БҰҰ Бас Ассамблеясымен мақұлданған 20.11.1989) (15.09.1990ж. КСРО үшін күшіне енді).
3. Мүгедектердің құқықтары туралы Конвенция. 2006 жылғы 13 желтоқсандағы Бас Ассамблеяның 61/106 қарарымен қабылданды. 2.
4. Степанова О.А. Комплексная реабилитация лиц с ограниченными возможностями здоровья в учреждениях среднего профессионального образования // Инновации в профессиональной школе. 2012. №8.
5. Суменкова, А. М. Толерантность как ценностная основа инклюзивного профессионального образования / А. М. Суменкова. — Текст: непосредственный // Образование и воспитание. — 2017. — № 5.1 (15.1). — С. 50-55. — URL: <https://moluch.ru/th/4/archive/74/3010/>.

ОСНОВЫ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ СТУДЕНТОВ НА ОСНОВЕ ИНДИВИДУАЛЬНОГО ПОДХОДА

Курбанова Муаттар Эркиновна

преподаватель кафедры “Общая педагогика”,
Чирчикский государственный педагогический университет
г. Чирчик, Узбекистан
gulnora-ernazarova@mail.ru

Интеллектуальное свободное развитие учащегося осуществляется в соответствии с положениями Конституции Республики Узбекистан о правах человека, побуждая их к становлению активными участниками развития общества. Интеллектуальное развитие студентов также необходимо, потому что в

этом процессе учебная ситуация стабильно развивается и появляется возможность оказывать эффективное педагогическое воздействие на студентов.

Существуют специфические механизмы интеллектуального развития личности студентов. Некоторые аспекты данного механизма были предложены в свое время В.С. Илиным, В.В. Зайцевым, Н.К. Сергеевым. Сегодня во всем мире пропагандируются многопараметрические концепции, основанные на гуманности интеллектуального развития личности студентов [1].

Например, взаимосвязанные аспекты гуманистического подхода с реальностью, общественной жизни изучал В.И. Слободчиков, вопрос активности связанной с ситуацией изучал В.А. Петровский. Ряд исследователей изучали проблему интеллектуального развития студентов на основе специфических аспектов его личности. Например, среди них исследования О.С. Гребенюка, И. Унта, Ю.Г. Юлдашева, Р.Г. Сафаровой, У. Нишоналиева, У.К. Мусаева.

Большинство подходов в педагогических исследованиях сегодня сосредоточены на саморазвитии личности учащегося. Проблема личностно-ориентированного образования была исследована рядом ученых-педагогов Ю.Г. Юлдашевым, Р.Г. Сафаровой, Е. Сейтхалиловым, Б.Р. Адизовым, Р. Ахлиддиновым, У. Мусаевым, Ш. Курбановым, Б. Мамуровым, Е.В. Бондаревской, В.М. Монаховым, Н.К. Сергеевым и др.

Как подчеркивают ученые, на определенных этапах интеллектуального развития личности учащегося необходимо систематически оказывать на него педагогическое воздействие. Проблема интеллектуального развития студентов все еще ждет своего решения как актуальная педагогическая проблема, несмотря на наличие ряда подходов в этой области. В частности, проблема интеллектуального развития студентов на основе индивидуального подхода не была дидактически раскрыта [2].

Решение проблемы всестороннего развития студентов сегодня имеет особое значение в жизни общества.

Для этого необходимо отказаться от некоторых традиций, существующих в современном образовательном процессе. В частности, важно определить систему интеллектуального развития студентов, обеспечивающую соответствие между передовыми педагогическими технологиями и традиционным образовательным процессом.

Необходимо обеспечить динамическую связь между саморазвитием личности и его развитием в процессе обучения, обеспечивая взаимосвязь между существующей парадигмой знаний у студентов и специфическими аспектами их развития [2].

Во-первых, анализ практической ситуации по данной проблеме показал, что учителя зачастую не обращают внимание на интеллектуальное развитие студентов.

Во-вторых, в результате реформ в сфере образования появились новые педагогические возможности в интеллектуальном развитии студентов.

Особое внимание следует уделить следующим аспектам интеллектуального развития студентов. К ним относятся: обучение студентов самостоятельно и критически мыслить, обеспечение приобретения ими самостоятельно знаний, поощрение их к физическому развитию и приобретению навыков здорового образа жизни, а также на каждом уроке предоставление им учебных задач, ориентированных на социализацию студентов [4]. Среди них аспектами, которые особенно важны для интеллектуального развития студентов, являются ориентация на самостоятельное и критическое мышление и самостоятельное обучение.

Список использованных источников

1. Каландарова М.К. “Инновационные подходы к организации обучения на основе педагогического сотрудничества” // “Образование через всю жизнь непрерывное образование в интересах устойчивого развития” программа 13-й международной конференции Санкт-Петербург 2015 йил, 29-31 май, 3-5 б.
2. Туракулов О.Х. Информационный учебно-методический центр для образовательной среды // Известия Самарского научного центра Российской академии наук. – Самара: Издательство Самарского научного центра РАН, 2009. – Том 11. № 4(30), (6). – С. 1453-1457.
3. Туракулов О.Х. Информационный учебно-методический центр для образовательной среды // Молодой ученый. НМЖ. – М.: 2012. – № 6(41). – С. 438-442.
4. Эрназарова Г.О. Формирование профессионального творчества будущих специалистов / Международный научный журнал «Образование и воспитание» (ISSN 2410-4515), 2020, №5.74-77 с.

ҚАНДАС СТУДЕНТТЕРДІҢ ЖАҢА ОРТАҒА ӘЛЕУМЕТТІК-ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ БЕЙІМДЕЛУІ

Дажанова Айнагүл

7M03103 – Психология мамандығының 2 курс магистранты, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана қ., Қазақстан
dauzhanova99@bk.ru

Мандыкаева Алмагүл Рамазанқызы

психология ғылымдарының кандидаты, психология кафедрасының доценті, Л.Н. Гумилев атындағы Евразия ұлттық университеті, Астана қ., Қазақстан
alma.mandykaeva@mail.ru

Бүгінгі таңда Қазақстан Республикасынан тыс жерлерінде 4,1 млн. этникалық қазақтар тұрады. Қазақстан Республикасының аумағында қазіргі уақытта қазақтардың саны 8,13 млн. адамды құрайды, әлемдегі қазақтардың барлық саны 12,2 млн. адамды құрайды. Осылайша, әрбір үшінші қазақ шетелде тұрады. Осыған байланысты, белсенді этно мәдени көші-қон процестері мен репатриацияны, сондай-ақ Қазақстандағы этникалық топтардың әлеуметтік-мәдени бейімделу проблемаларын тұжырымдамалық тұрғыдан ұғынудың танымдық қажеттілігі туындады. Қандастардың бейімделу процесіне әсер ететін факторлары жайлы алынған мәліметтер жаңа ортаға тап болған тұлға психологиясы жайлы көзқарастар аясын кеңейтуге мүмкіндік береді.

Тарихи отанына оралған қазақ-репатрианттар бұрын «оралмандар»деп аталғаны белгілі. Бұл оралғандар деген мағынаны білдіреді. Еліміздің Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев "оралман" сөзінен бас тартып, "қандас" деп айтуды ұсынған

КОМПЕТЕНТНОСТИ.....	56
Мухтарханова А.М. БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ БІЛІМІН БАҒАЛАУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	60
Эрназарова Г.О. ПОДГОТОВКА БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ К ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ИНФОРМАТИЗИРОВАННОЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СРЕДЕ.....	64
Жакиянова Ж.Г., Мухамедханова А.К. ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА И ЕЕ ВЛИЯНИЕ НА РЕЗУЛЬТАТ ОБУЧЕНИЯ.....	67
Мустафина В.С., Дейниченко Л.Б. МИФОЛОГИЧЕСКАЯ ОСНОВА СОЗНАНИЯ: СКАЗКА КАК СПОСОБ РЕКОНСТРУКЦИИ СОЦИАЛЬНОГО САМОСОЗНАНИЯ ЧЕЛОВЕКА.....	72
Абдикаримова А.Ж., Меңлібекова Г.Ж. БОЛАШАҚ МАМАНДАРДЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК ӨЗАРА ӘРЕКЕТТЕСУ ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІНІҢ КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	76
Аязбаева С.С., Есекешова М.Д. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ИНКЛЮЗИВТІ БІЛІМ БЕРУДІҢ ДАМУ ТЕНДЕНЦИЯЛАРЫ.....	84
Шаумян А.Н., Соломатина Г.Н. ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ НАВЫКОВ СОЦИАЛЬНОГО ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ С ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫМИ НАРУШЕНИЯМИ	88
Кабинова З.М., Кайнарова И.В. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ СМЕШАННОГО ОБУЧЕНИЯ ДЛЯ МОДЕЛИРОВАНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА.....	91
Бекбаева Ж.С. ПОДХОДЫ К ФОРМИРОВАНИЮ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ СТУДЕНТОВ В ВУЗЕ.....	93
Дейниченко Л.Б., Мустафина В.С. ВЗАИМОСВЯЗЬ РЕФЛЕКСИИ И ЭМОЦИОНАЛЬНОГО ИНТЕЛЛЕКТА В ЮНОШЕСКОМ ВОЗРАСТЕ...	97
Халелова А.Х., Алибаева Ж.Е. ТОЛЕРАНТТЫЛЫҚ ИНКЛЮЗИВТІ БІЛІМ БЕРУДІҢ ҚҰНДЫЛЫҚ НЕГІЗІ РЕТІНДЕ.....	102
Курбанова М.Э. ОСНОВЫ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ СТУДЕНТОВ НА ОСНОВЕ ИНДИВИДУАЛЬНОГО ПОДХОДА.....	105
Даужанова А., Мандыкаева А.Р. ҚАНДАС СТУДЕНТТЕРДІҢ ЖАҢА ОРТАҒА ӘЛЕУМЕТТІК-ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ БЕЙІМДЕЛУІ.....	107
Аяганова А.А., Айтышева А.М. ИНТЕРНЕТ ТРОЛЛИНГ – ФОРМА АГРЕССИИ ИЛИ КОММУНИКАТИВНЫЙ ФЕНОМЕН.....	112
Досжанова С.К., Нәби Л.Н. ПЕДАГОГТАРДЫ ИНКЛЮЗИВТІ БІЛІМ БЕРУГЕ ДАЯРЛАУ.....	115
Туякова У.Ж. ЭМОЦИОНАЛЬНЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ КАК НЕОБХОДИМЫЙ КОМПОНЕНТ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ СОЦИАЛЬНОГО ПЕДАГОГА.....	119
Елимисова М.А., Султанова Н.К. ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫНДА БОЛАШАҚ МАМАНДЫ ДАЯРЛАУДЫҢ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ – ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ.....	123
Кукенова А.К. МОДЕЛЬ ОРГАНИЗАЦИИ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ В СОВРЕМЕННОЙ ШКОЛЕ.....	127
Рахметоллина М.К., Султанова Н.К. МҰҒАЛІМНІҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ДЕНСАУЛЫҒЫ ЖӘНЕ ОНЫҢ ОҚУ ПРОЦЕСІНЕ ӘСЕРІ.....	132
Дузеева М.Н., Байжуманова Б.Ш. ЖЕНЩИНЫ И МУЖЧИНЫ-	